

Tafelkaart: tafel 1, 2, 3, 4, 5

1	2	3	4	5
$1 \times 1 = 1$	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 3 = 3$	$1 \times 4 = 4$	$1 \times 5 = 5$
$2 \times 1 = 2$	$2 \times 2 = 4$	$2 \times 3 = 6$	$2 \times 4 = 8$	$2 \times 5 = 10$
$3 \times 1 = 3$	$3 \times 2 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$3 \times 4 = 12$	$3 \times 5 = 15$
$4 \times 1 = 4$	$4 \times 2 = 8$	$4 \times 3 = 12$	$4 \times 4 = 16$	$4 \times 5 = 20$
$5 \times 1 = 5$	$5 \times 2 = 10$	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 4 = 20$	$5 \times 5 = 25$
$6 \times 1 = 6$	$6 \times 2 = 12$	$6 \times 3 = 18$	$6 \times 4 = 24$	$6 \times 5 = 30$
$7 \times 1 = 7$	$7 \times 2 = 14$	$7 \times 3 = 21$	$7 \times 4 = 28$	$7 \times 5 = 35$
$8 \times 1 = 8$	$8 \times 2 = 16$	$8 \times 3 = 24$	$8 \times 4 = 32$	$8 \times 5 = 40$
$9 \times 1 = 9$	$9 \times 2 = 18$	$9 \times 3 = 27$	$9 \times 4 = 36$	$9 \times 5 = 45$
$10 \times 1 = 10$	$10 \times 2 = 20$	$10 \times 3 = 30$	$10 \times 4 = 40$	$10 \times 5 = 50$

Tafelkaart: tafel 6, 7, 8, 9, 10

6

$$\begin{aligned}1 \times 6 &= 6 \\2 \times 6 &= 12 \\3 \times 6 &= 18 \\4 \times 6 &= 24 \\5 \times 6 &= 30 \\6 \times 6 &= 36 \\7 \times 6 &= 42 \\8 \times 6 &= 48 \\9 \times 6 &= 54 \\10 \times 6 &= 60\end{aligned}$$

7

$$\begin{aligned}1 \times 7 &= 7 \\2 \times 7 &= 14 \\3 \times 7 &= 21 \\4 \times 7 &= 28 \\5 \times 7 &= 35 \\6 \times 7 &= 42 \\7 \times 7 &= 49 \\8 \times 7 &= 56 \\9 \times 7 &= 63 \\10 \times 7 &= 70\end{aligned}$$

8

$$\begin{aligned}1 \times 8 &= 8 \\2 \times 8 &= 16 \\3 \times 8 &= 24 \\4 \times 8 &= 32 \\5 \times 8 &= 40 \\6 \times 8 &= 48 \\7 \times 8 &= 56 \\8 \times 8 &= 64 \\9 \times 8 &= 72 \\10 \times 8 &= 80\end{aligned}$$

9

$$\begin{aligned}1 \times 9 &= 9 \\2 \times 9 &= 18 \\3 \times 9 &= 27 \\4 \times 9 &= 36 \\5 \times 9 &= 45 \\6 \times 9 &= 54 \\7 \times 9 &= 63 \\8 \times 9 &= 72 \\9 \times 9 &= 81 \\10 \times 9 &= 90\end{aligned}$$

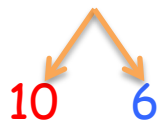
10

$$\begin{aligned}1 \times 10 &= 10 \\2 \times 10 &= 20 \\3 \times 10 &= 30 \\4 \times 10 &= 40 \\5 \times 10 &= 50 \\6 \times 10 &= 60 \\7 \times 10 &= 70 \\8 \times 10 &= 80 \\9 \times 10 &= 90 \\10 \times 10 &= 100\end{aligned}$$

Vermenigvuldigen: keersommen met getallen boven de 10

Som: $5 \times 16 = 5 \times 10 + 5 \times 6$

1. 16 kun je splitsen in 10 en 6
2. Je rekent eerst $5 \times 10 = 50$ uit
3. Daarna $5 \times 6 = 30$
4. De antwoorden tel je bij elkaar op;
 $50 + 30 = 80$

Vermenigvuldigen met 10

1. Wat doe je als je in een keersom bijv. 10, 20, 30, 70, 100, enz. ziet staan?
2. Je denkt de nul(len) even weg.
3. Maar vergeet ze er later niet bij te zetten.

Som: 10×26

Denk even de nul weg, dan krijg je 1×26

Dat is 26.

NIET VERGETEN! De nul die je in het begin hebt weggelaten er weer achter zetten.

Dus het antwoord wordt: 260

Tafels: trucjes om te onthouden; verdubbelen, halveren, eentje meer, eentje minder of verwisselen

We nemen als voorbeeld de tafel van 7:

1x7	Een weetje	Gewoon onthouden
2x7	Verdubbelen	Dat is 7+7
3x7	Eentje meer	2x7 en 7 erbij
4x7	Verdubbelen of eentje minder	Het dubbele van 2x7 of 5x7 en 7 eraf
5x7	Halveren	De helft van 10x7
6x7	Eentje meer	5x7 en 7 erbij
7x7	Een weetje	Gewoon onthouden
8x7	Verdubbelen of eentje meer	Het dubbele van 4x7 of 7x7 en 7 erbij
9x7	Eentje minder	10x7 en 7 eraf
10x7	Een weetje	Gewoon onthouden

Soms is het handig getallen te verwisselen, bijv. 5x7 of 7x5, 3x7 of 7x3, enz.

Deelkaart: delen door 1,2,3,4,5,6

$1: 1= 1$

$2: 1= 2$

$3: 1= 3$

$4: 1= 4$

$5: 1= 5$

$6: 1= 6$

$7: 1= 7$

$8: 1= 8$

$9: 1= 9$

$10:1=10$

$2: 2= 1$

$4: 2= 2$

$6: 2= 3$

$8: 2= 4$

$10:2= 5$

$12:2= 6$

$14:2= 7$

$16:2= 8$

$18:2= 9$

$20:2=10$

$3: 3= 1$

$6: 3= 2$

$9: 3= 3$

$12:3= 4$

$15:3= 5$

$18:3= 6$

$21:3= 7$

$24:3= 8$

$27:3= 9$

$30:3=10$

$4: 4= 1$

$8: 4= 2$

$12:4= 3$

$16:4= 4$

$20:4= 5$

$24:4= 6$

$28:4= 7$

$32:4= 8$

$36:4= 9$

$40:4=10$

$5: 5= 1$

$10:5= 2$

$15:5= 3$

$20:5= 4$

$25:5= 5$

$30:5= 6$

$35:5= 7$

$40:5= 8$

$45:5= 9$

$50:5=10$

$6:6= 1$

$12:6= 2$

$18:6= 3$

$24:6= 4$

$30:6= 5$

$36:6= 6$

$42:6= 7$

$48:6= 8$

$54:6= 9$

$60:6=10$

Deelkaart: delen door 7,8,9,10

$7:7=1$

$14:7=2$

$21:7=3$

$28:7=4$

$35:7=5$

$42:7=6$

$49:7=7$

$56:7=8$

$63:7=9$

$70:7=10$

$8:8=1$

$16:8=2$

$24:8=3$

$32:8=4$

$40:8=5$

$48:8=6$

$56:8=7$

$64:8=8$

$72:8=9$

$80:8=10$

$9:9=1$

$18:9=2$

$27:9=3$

$36:9=4$

$45:9=5$

$54:9=6$

$63:9=7$

$72:9=8$

$81:9=9$

$90:9=10$

$10:10=1$

$20:10=2$

$30:10=3$

$40:10=4$

$50:10=5$

$60:10=6$

$70:10=7$

$80:10=8$

$90:10=9$

$100:10=10$

Tijd: schrikkeljaar

- * Februari heeft normaal 28 dagen, maar in een schrikkeljaar 29 dagen
- ** Een schrikkeljaar is een keer in de 4 jaar en heeft 366 dagen, een gewoon jaar heeft 365 dagen

Tijd: Hoe laat is het op de digitale klok?

Voor de dubbele punt staan de uren:

Nacht: van 0 tot 6 uur

Ochtend: 6 tot 12 uur

Middag: 12 tot 18 uur

Avond: 18 tot 24 uur

Als je twee cijfers ziet, dan weet je dat het middag of avond is en moet je er 12 uur van de ochtend aftrekken.

Achter de dubbele punt staan de minuten.

Welke digitale klok hoort bij de analoge klok?

1. Kijk goed waar de grote en de kleine wijzers naar toe wijzen.
2. De grote wijzer staat op de 6, dat betekent 30 minuten na het hele uur.
3. De kleine wijzer staat tussen de 2 en 3 en gaat dus naar de 3 toe.
4. De kleine wijzer geeft de uren aan.
5. De digitale tijd is dus 2:30 uur.

01:30

04:09

02:30

03:12

Digitaal klokkijken

1. Het eerste cijfer geeft het uur aan, dus het is 1 uur.
2. Na de dubbele punt komen de minuten.
3. Dus 35 minuten na 1 uur.
4. Het is dus vijf over half twee.

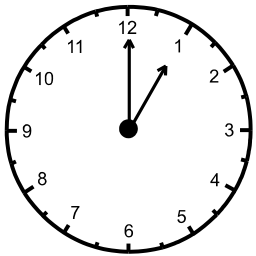
Hoeveel tijd is er voorbij?

19:00   21:15

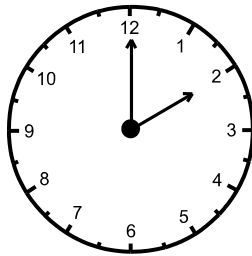
1. Bedenk eerst hoe laat 19:00 uur is.
2. Je weet dat 19 na 12 uur is. Trek 12 van 19 af, dan is het 7 uur 's avonds. Er zijn geen minuten meer. 00 betekent precies 7 uur.
3. Ook van 21 trek je twaalf, dan weet je dat het 9 uur 's avonds is.
4. 15 betekent 15 minuten na het hele uur, dus het is kwart over 9.
5. Tussen 7 uur en kwart over 9, zitten 2 uur en een kwartier (15 minuten), 2uur en 15 minuten zijn voorbij.

Hoe laat is het?

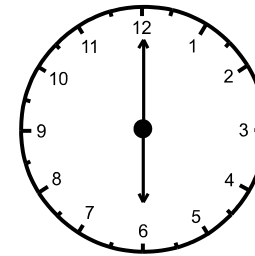
1. Kijk goed naar welk cijfer de kleine wijzer wijst?
2. Lees wat er gevraagd wordt.
3. Als het later is dan tel je het aantal uren erbij.
4. Is het vroeger dan trek je het aantal uren eraf.

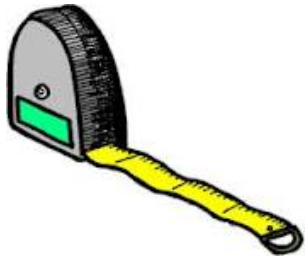
over een uur
is het ...
 $1+1=2$
2:00 uur of
14:00 uur

over vier uur
is het ...
 $2+4=6$
6:00 uur of
18:00 uur

een uur geleden
was het ...
 $6-1=5$
5:00 uur of
17:00 uur

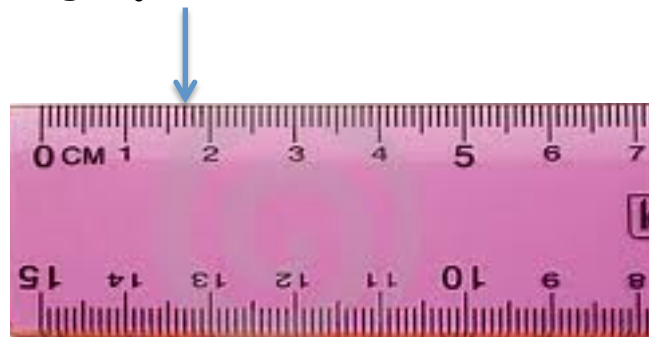

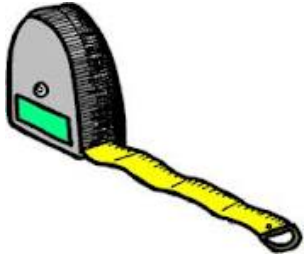
Lengte: Millimeter (mm)

Millimeter korten we af met mm.

Denk bij mm aan je liniaal, hierop kun je tussen de getallen de millimeters aflezen. De afstand tussen 2 streepjes is 1 mm.

Je kunt een millimeter ook vergelijken met de dikte van een potloodpunt.

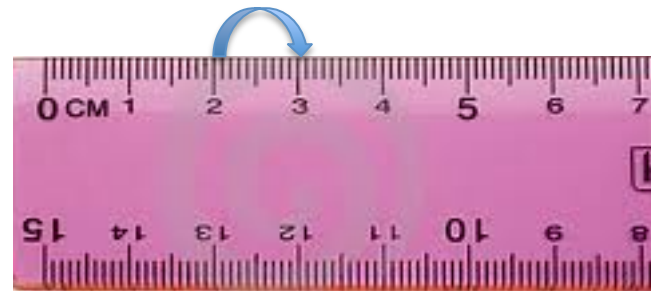

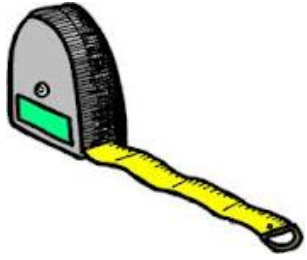

Lengte: Centimeter (cm)

Centimeter korten we af met cm.

Denk bij cm aan de afstand tussen de getallen op je liniaal of aan de breedte van een nagel van je duim.

Lengte: Meter (m)

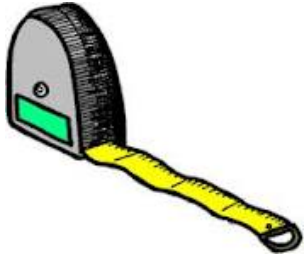
Meter kort je af met m.

Denk hierbij aan een grote stap of ongeveer de breedte van een deur.

Je klaslokaal meet je ook in meters.

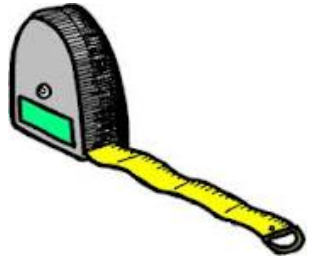

Lengte: Decimeter (dm)

Decimeter kort je af met dm.
Denk hierbij aan de breedte van je
hand of aan de lengte van een
plakstift.
 $10 \text{ dm} = 1 \text{ m}$
 $1 \text{ dm} = 10 \text{ cm}$

Lengte: Kilometer (km)

Kilometer kort je af met km.
Denk dan dat $1 \text{ km} = 1000 \text{ m}$.
Hoe groot is de afstand naar je
huis? Of naar Berlijn?

Gewicht: Gram (g)

Gram kort je af met g.

Het gaat erom hoe zwaar iets is.

Denk aan één A4-tje, dat weegt 5 gram.

Gewicht: Kilogram (kg)

Kilogram kort je af met kg.

Het gaat erom hoeveel iets weegt.

Een pak suiker weegt 1 kg,
dat is 1000 g.

Ga zelf maar eens op een weegschaal staan.

Delen met rest

Voor delen moet je de tafels goed kennen.

Hoe reken je bijv. $17:5$ uit?

1. **5** is hier het getal waardoor je moet delen, daar heb je de tafel van 5 voor nodig.
2. Hoe vaak past **5** in de **17**?
3. $3 \times 5 = 15$
4. Dat antwoord trek je van de **17** af.
5. $17 - 15 = 2$
6. Het antwoord op de som $17:5$ is **3** rest **2**

Afronden; Heb je nodig wanneer je iets uit moet rekenen op een makkelijke manier.

Naar beneden afronden op
tientallen:

Eindigt het getal op 0,1,2,3 of 4,
dan rond je naar beneden af.

70 → 70
71 → 70
72 → 70
73 → 70
74 → 70

Naar boven afronden op
tientallen:

Eindigt het getal op 5,6,7,8 of
9, dan rond je naar boven af.

75 → 80
76 → 80
77 → 80
78 → 80
79 → 80

Afronden met geld

Afronden naar beneden:

€2,23

1. Is het laatste getal kleiner dan 5, dus 1,2,3 of 4?
2. Dan rond je het getal daarvoor naar beneden af.
3. €2,23 wordt dan €2,20

Afronden naar boven:

€2,27

1. Is het laatste getal 5 of groter, dus 5,6,7,8 of 9?
2. Dan rond je het getal naar boven af.
3. €2,27 wordt dan €2,30

Optellen van geld

In €1 passen:	
100 munten van €0,01	
50 munten van €0,02	
20 munten van €0,05	
10 munten van €0,10	
5 munten van €0,20	
2 munten van €0,50	

Optellen van geld

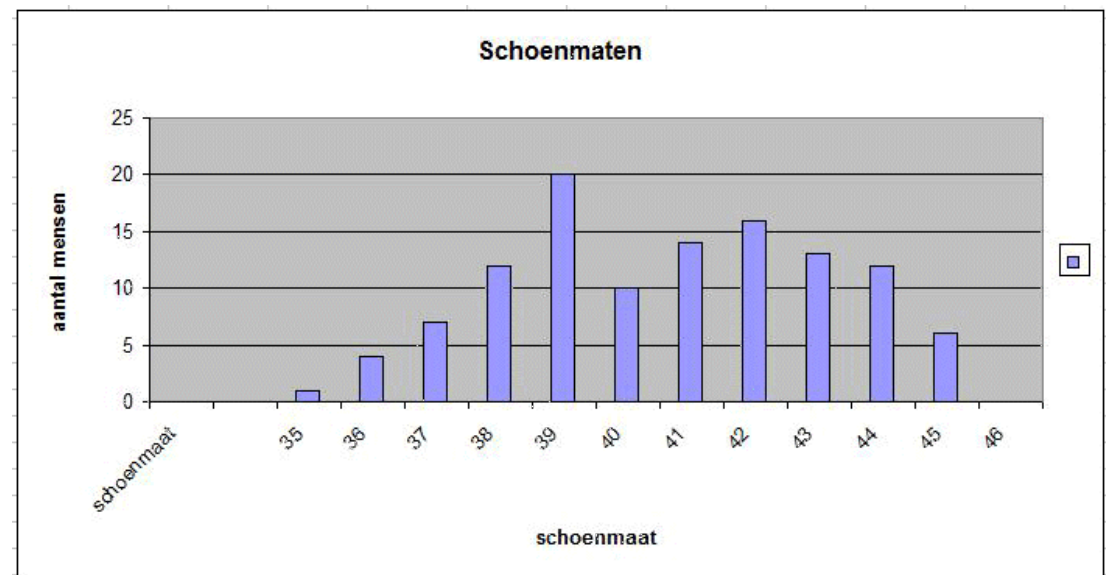
In €2 passen:	
200 munten van €0,01	
100 munten van €0,02	
40 munten van €0,05	
20 munten van €0,10	
10 munten van €0,20	
4 munten van €0,50	

In €2 passen:	
2 munten van €1,00	

Tabellen aflezen

1. Kijk goed wat er van boven naar beneden staat, verticaal: aantal mensen.
2. Kijk goed wat er van links naar rechts staat, horizontaal: schoenmaat.
3. Welke schoenmaat is het meest verkocht?
4. Kijk dan hoeveel mensen dat zijn geweest: 20 is het meest.
5. Die 20 mensen kochten maat 39.

A	1	2	6
B	4	?	?

Hulprijtjes of verhoudingstabellen

1. Hoe vul je een tabel in? Hiervoor moet je de tafels goed kennen.
2. Let op: je moet boven en onder altijd met hetzelfde getal vermenigvuldigen.
3. 1 kilo appels kost €2
4. Wat kost 3 kilo?
5. Je ziet dat het stapje van 1 naar 3, 3x zoveel is.
6. Als je boven in het tabel x3 doet, dan moet je ook onder x3 doen. Dat wordt dan $2 \times 3 = 6$
7. Wat kost 6 kilo?
8. Dat is 2x zoveel, dus doe je $3 \times 2 = 6$.
9. En onder is dat $6 \times 2 = 12$.

aantal appels	1	3	6
totale prijs	2	6	12

Diagram illustrating the relationship between the number of apples and the total price. Red arrows show the multiplication steps: from 1 to 3 (x3), from 3 to 6 (x2), from 2 to 6 (x3), and from 6 to 12 (x2).

Optellen van getallen boven de honderd

1. Let op: een getal boven de honderd bestaat uit een honderdtal (H), tiental (T) en een eenheid (E).
2. Reken uit: $236 + 315$
3. Tel eerst de honderdtallen bij elkaar: $200 + 300 = 500$
4. Dan de tientallen: $30 + 10 = 40$
5. En dan alle eenheden: $6 + 5 = 11$
6. Je krijgt dan een nieuwe optelsom: $500 + 40 + 11 = 551$

H	T	E	
2	3	6	
3	1	5	+
<hr/>			
5	0	0	
	4	0	
	1	1	
<hr/>			
<u>5</u>	<u>5</u>	<u>1</u>	

Aftrekken van getallen boven de honderd

1. Let op: een getal boven de honderd bestaat uit een honderdtal (H), tiental (T) en een eenheid (E).
2. Reken uit: $652 - 433$
3. Trek eerst de honderdtallen van elkaar af ($600 - 400$)
4. Daarna trek je de tientallen van elkaar af ($50 - 30$)
5. Als laatste trek je de eenheden van elkaar af, dan zie je dat in deze som 1 tekort komt ($2 - 3$, kan eigenlijk niet)
6. Je telt dan 200 en 20 bij elkaar; die 1 die tekort is haal je van de 20 af

$$\begin{array}{r}
 652 \\
 433 \\
 \hline
 200 \\
 20 \\
 - 1 \\
 \hline
 \underline{\underline{219}}
 \end{array}$$